

SCENARIUSZ IMPREZY KLASOWEJ - "ANDRZEJKI"

KLASA IV c

CELE:

- zapoznanie z tradycjami i obrzędami ludowymi związanymi z andrzejkami,
- śpiewanie piosenki pt. "Andrzejki",
- udział wszystkich uczniów we wróżbach andrzejkowych,
- wdrażanie do kultywowania obrzędów i tradycji ludowych.

Metody pracy: problemowo-twórcza, analityczno-percepcyjna.

Formy pracy:

- śpiew
- percepcja muzyki
- praca praktyczna
- praca indywidualna i zbiorowa
- ruch przy muzyce.

Środki dydaktyczne: magnetofon, kasety z nagraniami piosenek, talerz, igła, kartki z numerami od 1 do 12, pudełko z patyczkami, miska z wodą, świece, losy, jabłko, nóż, papierowe serca.

WSTĘP

1. Wspólne śpiewanie piosenki "ANDRZEJKI".

Piosenkę śpiewamy na melodię "Był sobie król, był sobie paż....."

*Listopad gdy już kończy dzień
I gwiazdka się pokaże.
Spotkamy się przy blasku świec
Tak jak tradycja każe.
Zaszczeka pies, gęś złapie ser
I buty staną w rzędzie.
Na wodę wosk wyleje się
I tajemniczo będzie.
Niech wieczór ten obieca nam
Dni piękne i los nowy.
Niech spełnią się najlepsze z wróżb
W ten wieczór Andrzejkowy.*

2. Dzieci siadają wokół stołu, na którym znajdują się rekwizyty.

3. Nauczyciel zapala świece, aby stworzyć atmosferę tajemniczości. Następnie przyciszonym głosem opowiada dzieciom, jak to dawniej, szczególnie na wsiach było:

W ostatni wieczór przed Adwentem (w dzień świętego Andrzeja lub w wigilię świętego Andrzeja) wszystkie dziewczęta ze wsi schodziły się razem w jednej izbie, by spędzić miło czas. Od następnego dnia aż do Bożego Narodzenia obowiązywała powaga w oczekiwaniu na narodziny Pana Jezusa i przez prawie miesiąc nie można było urządzać zabaw i śpiewać wesołych piosenek. Ponieważ święty Andrzej jest patronem panienek, więc podczas tego spotkania dziewczęta za pomocą wróżb starały się uzyskać odpowiedź na pytanie, czy w następnym roku wyjdą za mąż i co je czeka. Chłopcy już znali tajemnice ich przyszłości, gdyż w imieniny ich patronki, świętej Katarzyny, dnia 25 listopada była pora wróżb dla chłopców. Natomiast "Na świętego Andrzeja wszystkim pannom nadzieja na szczęście i szczęśliwe rychłe zamążpójście". Dlatego dziewczęta wróżąc sobie prosiły: „Święty Andrzeju, daj mi znać, co się ze mną będzie dziać”.

Obecnie oba obrzędy zostały połączone i są obchodzone jako tradycyjne andrzejki. Są one dziś rozpowszechnione w całej Polsce i stanowią doskonały pretekst do zabawy. Na ogół nikt nie traktuje ich poważnie, chociaż wiele osób uważa, że wprawdzie jest to tylko zabawa, ale czasem się sprawdza.

CZĘŚĆ WŁAŚCIWA

Dla podtrzymania tradycji andrzejkowych rozpoczynamy wróżby. Oczywiście wróżby nie będą dotyczyły zamążpójścia, lecz będą związane z przyszłością szkolną i rodzinną dzieci na rok następny- do andrzejek przyszłego roku.

I Wróżba – *trzy talerze.*

Pod trzema odwróconymi do góry dnem talerzami znajdują się piątka, czwórka i znak zapytania. Wybór piątki i czwórki nie wymaga tłumaczenia, natomiast znak zapytania daje dziecku do myślenia, że należy zająć się nauką.

II Wróżba- *obierzyna z jabłek.*

Każde z dzieci obiera jabłko tak, aby obierzyna była najdłuższa. Następnie rzuca ją za siebie. Kształt, w jaki ułożyła się obierzyna wskazuje pierwszą literę przyjaciela.

III Wróżba- *łączenie w pary sztachet w płocie.*

Dzieci nabierają z pudełka garść drobnych klocków lub patyczków, odkładają je po dwa do pudełka. Jeśli na zakończenie będzie klocków lub

patyczków "do pary", to na pewno w następnym roku wróżące dziecko będzie miało koleżankę lub kolegę. Jeżeli pozostanie jeden klocek lub patyczek, to dziecko będzie musiało starać się i zabiegać o przyjaźń.

IV Wróżba- *wyciąganie losów.*

Dzieci z dużego pojemnika wybierają swój los- numerki. Po podaniu numerku zostaje odczytana wróżba. Odczytywane wróżby są zredagowane w trybie przypuszczającym, by dzieci nie przywiązywały zbyt dużej wagi do wróżby w przypadku jej niespełnienia.

V Wróżba- *lanie wosku.*

Rozgrzany wosk dzieci kolejno wylewają na wodę przez duże ucho od klucza, gdyż klucz zamyka wszelkie sekrety i tajemnice. Gdy wosk zastygnie, wyjmujemy go z naczynia i ustawiamy między źródłem światła, a ścianą i tak długo obracamy, aż cień na ścianie przybierze kształt nasuwający skojarzenia.

Podczas lania wosku, możemy recytować wierszyk:

*„Oj, dadaże, oj babaże,
Niechaj przyszłość się ukáže,
Czary- mary, wosku lanie,
Co ma stać się, niech się stanie”*

VI Wróżba- *serce.*

Dwa papierowe serca pomalowane z jednej strony na czerwono, z drugiej zaś z wypisanymi imionami (jedno- męskimi, drugie- żeńskimi). Dziewczynki przekłuwały igłą serce od strony czerwonej z imionami męskimi, chłopcy- z imionami żeńskimi. Następnie uczniowie odczytywali imię najlepszej koleżanki lub kolegi.

VII Wróżba- *kominiarz.*

Na zakończenie wróżb pojawia się nowa postać- kominiarz. Jego wróżba polega na humorystycznym przedstawieniu losów całej klasy w najbliższym roku i zrobieniu na czołach uczestników „znaku szczęścia” palcem ubrudzonym sadzą.

ZAKOŃCZENIE

1. Sprzątnięcie klasy.
2. Wspólne śpiewanie piosenki "Andrzejki".
3. Słodki poczęstunek.
4. Zabawa taneczna.

